

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่
วันที่ เดือน พ.ศ.

บ. ๑.๒ / ผ. ๒ - ๐๑

ใบความรู้

เรื่องโครงสร้างหรือลักษณะของสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่ต่าง ๆ

บนโลกมีสัตว์และพืชอยู่มากมายที่อาศัยอยู่ตามแหล่งที่อยู่ต่าง ๆ โดยทั้งสัตว์และพืชมีโครงสร้างและลักษณะแตกต่างกัน ซึ่งมีความเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่อาศัยได้ ตัวอย่างเช่น ในแหล่งน้ำจะพบสัตว์และพืชชนิดต่าง ๆ ที่มีโครงสร้างและลักษณะที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตในน้ำ โดยปลามีครีบและกบมีพังผืดที่เท้าซึ่งมีลักษณะคล้ายใบพาย ดังรูปที่ ๓ พืชน้ำต่าง ๆ เช่น ผักตบชวา มีก้านซึ่งมีช่องอากาศอยู่ภายในจำนวนมากที่ช่วยในการลอยน้ำ ดังรูปที่ ๔ ผักกระเฉดมีนมหุ้มลำต้นคล้ายฟองน้ำทำให้ลอยน้ำได้ ดังรูปที่ ๕

รูปที่ ๓ กบ

รูปที่ ๔ ผักตบชวา

รูปที่ ๕ ผักกระเฉด

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่
วันที่ เดือน พ.ศ.

บ. ๑.๒/ผ. ๒ - ๐๑

บริเวณขั้วโลกที่มีอากาศหนาวเย็นตลอดปี จะพบสัตว์หลายชนิดที่มีโครงสร้างและลักษณะที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตเช่นกัน เช่น หมีขั้วโลกมีขนเป็นสีขาวเพื่อให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่อาศัยอยู่ มีขนและชั้นไขมันที่หนาปกคลุมร่างกายเพื่อให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย ดังรูปที่ ๖ หมาป่าขั้วโลกมีใบหูและจมูกที่สั้นเพื่อลดการระบายความร้อนในร่างกาย ดังรูปที่ ๗ หรือแม้แต่กิ้งก่าที่อยู่ในบริเวณนี้ก็ยังมีขนดกแน่นที่อุ้งเท้าเพื่อให้สามารถยืนอยู่บนกิ่งไม้ที่มีหิมะปกคลุมได้

รูปที่ ๖ หมีขั้วโลก

รูปที่ ๗ หมาป่าขั้วโลก

ส่วนบริเวณทะเลทราย สัตว์ที่อาศัยอยู่จะมีการปรับโครงสร้างหรือลักษณะให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตในแหล่งที่อยู่ได้ เช่น อูฐมีขนตายาวเพื่อป้องกันฝุ่นทราย มีขายาวเพื่อให้ลำตัวของอูฐอยู่ห่างจากพื้น มีเท้าที่มีพื้นที่กว้างเพื่อไม่ให้จมลงไป ในทราย ขับถ่ายปัสสาวะน้อยเพื่อลดการสูญเสียน้ำ ดังรูปที่ ๘ สุนัขจิ้งจอกทะเลทรายมีใบหูที่ใหญ่และมีขนที่ใบหู เพื่อปกป้องไม่ให้ทรายเข้าหู และมีจมูกที่ยาวเพื่อช่วยระบายความร้อนในร่างกายได้ ดังรูปที่ ๙

รูปที่ ๘ อูฐในทะเลทราย

รูปที่ ๙ สุนัขจิ้งจอกทะเลทราย

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่
วันที่ เดือน พ.ศ.

บ. ๑๒ / พ. ๒ - ๐๑

พืชที่อยู่ในทะเลทราย เช่น ต้นกระบองเพชร มีการปรับตัวโดยเปลี่ยนใบให้มีขนาดเล็ก แหลม แข็ง คล้ายหนามเพื่อลดการสูญเสียน้ำ ดังรูปที่ ๑๐

รูปที่ ๑๐ ต้นกระบองเพชร

สื่อเสริมเพิ่มความรู้

รูปที่ ๑๑ ป่าชายเลน

ที่มา : ดร.สุภัทรา พงศ์ภราดร

ในป่าชายเลนจะพบสัตว์และพืชที่มี โครงสร้างและลักษณะต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตในแหล่งที่อยู่นี้ เช่น ต้นโกงกางมีรากจำนวนมากยื่นออกมาจาก บริเวณลำต้นแล้วปักลงในเลนเพื่อช่วย ค้ำจุนลำต้น ดังรูปที่ ๑๑ ปลาตีนจะมีครีบออก ที่แข็งแรง จึงสามารถเคลื่อนที่คล้ายกับการเดินบนเลนได้ ดังรูปที่ ๑๒

รูปที่ ๑๒ ปลาตีน

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่
วันที่ เดือน พ.ศ.

บ. ๑.๒ / ผ. ๒ - ๐๑

สิ่งมีชีวิตที่พบในบริเวณต่าง ๆ ที่กล่าวมา มีโครงสร้างและลักษณะที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตในแหล่งที่อยู่ นั้น ๆ ซึ่งโครงสร้างและลักษณะต่าง ๆ ของสิ่งมีชีวิตเป็นผลมาจากการปรับตัวของสิ่งมีชีวิตตั้งแต่อดีต จนทำให้สิ่งมีชีวิตสามารถดำรงชีวิตอยู่ในปัจจุบันได้ แต่ถ้าแหล่งที่อยู่มีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป อาจส่งผลให้โครงสร้างและลักษณะของสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่ นั้นไม่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิต สิ่งมีชีวิตอาจมีการปรับตัวด้านโครงสร้างและลักษณะหรือด้านอื่น ๆ เช่น พฤติกรรม เพื่อให้ดำรงชีวิตต่อไปได้ หรือถ้าปรับตัวไม่ได้ สิ่งมีชีวิตอาจสูญพันธุ์ หรืออพยพไปอยู่แหล่งที่อยู่อื่น

